

Sygn. I C 342/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 lutego 2017 r.

Sąd Okręgowy w S. I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR del. Joanna Krzyżanowska
Protokolant:	st. sekr. sądowy Beata Cichosz

po rozpoznaniu w dniu 2 lutego 2017 r. w S.

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Spółki z o. o. S.K.A w C.**

przeciwko **Skarbowi Państwa- Prokuraturze Okręgowej w S.**

o odszkodowanie

1. oddała powództwo;
2. zasądza od powódki (...) Spółki z o. o. S.K.A w C. na rzecz Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 14.400 zł (czternaście tysięcy czterysta złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Na oryginale właściwy podpis.

Sygn. akt I C 342/16

UZASADNIENIE

Powódka – (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowo akcyjna wniosła przeciwko Skarbowi Państwa – Prokuraturze Okręgowej w S. pozew o zapłatę kwoty 32.196.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Wskazała przy tym, że działanie podległej pozwanemu Prokuratury Rejonowej w C. wyrządziło szkodę spółce w postaci utraty działek o nr (...) położonych przy ulicy (...) w C.. Jak wynika z pozwu- komplementariuszem (...) sp. z o. o. (...) jest (...) sp. z o. o. , a prezesem tego ostatniego podmiotu – M. S.. (...) sp. z o. o. jest (...) S. A. , której prezesem jest także M. S.. W związku z tym podmioty te są powiązane osobowo i zarządzane przez jedną osobę. Dnia 5 listopada 2012 r. powódka zawarła z (...) sp. z o. o. umowę o generalne wykonawstwo inwestycji Centrum Handlowe (...) w C.. Centrum miało powstać przy ulicy (...), na działkach o łącznej powierzchni 12.180 m kw, stanowiących składnik majątku spółki. W trakcie trwającej umowy o generalne wykonawstwo, dnia 19 kwietnia 2013 r., Prokuratura Rejonowa w C. wydała postanowienie o żądaniu wydania rzeczy – kompletu akcji na okaziciela spółki (...) – S. (...). Akcje (...) P. W. – S. (...) pozostawały w posiadaniu (...) S. A. reprezentowanej przez M. S. i nie było innej możliwości regulowania umowy o generalne wykonawstwo jak skorzystanie z uprawnień wynikających z akcji (wyplata dywidendy). M. S. przewidywał, że postępowanie przygotowawcze zostanie ukończone w krótkim czasie, gdyż zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa było wg niego

oczywiście bezzasadne. W związku z tym podpisywał kolejne aneksy : 31 stycznia 2013 r., 14 marca 2013 r. i 11 kwietnia 2013 r., które zwiększały zadłużenie powódki. M. S. przewidywał bowiem, że gdy akcje zostaną zwrócone, to będzie on mógł skorzystać z uprawnień akcjonariusza (...) S. A. tj. wypłaty dywidendy i uregulować wszelkie roszczenia (...) sp. z o. o. z umowy o generalne wykonawstwo. W związku z tymi przewidywaniami M. S. zdecydował się na podpisanie umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie działek położonych przy ulicy (...), na których prowadzona była inwestycja. Umowa ta przewidywała zwrotne przewłaszczenie nieruchomości w przypadku przelewu należnych środków na rachunek spółki (...) do dnia 31 sierpnia 2013 r. Kapitał zakładowy (...) P. W. – S. (...) wyniósł 1.113.000 zł, składający się z 113.600 akcji. Wartość akcji na okaziciela na dzień 31.12.2012 r. wynosiła 301,99 zł. Zgodnie z wyceną na koniec roku 2012 spółka posiadała nadwyżkę aktywów płynnych nad zobowiązaniami wymagającymi zapłaty w kwocie 3.837.896,02 zł, co oznaczało, że w kolejnym roku akcjonariusze mogli skorzystać z dywidendy. Zatrzymanie akcji spowodowało wyrządzenie szkody spółce (...) sp. z o. o. (...), gdyż wobec tego zatrzymania spółka (...) S. A. nie mogła skorzystać z dywidendy i dokonać zwrotnego nabycia nieruchomości przy ulicy (...) w C. poprzez zapłatę kwoty pieniężnej. Zatrzymanie akcji ostatecznie doprowadziło do wyrządzenia szkody powodowej spółce przez uchybienie dwóm terminom: 31 sierpnia 2013 r. i 31 grudnia 2013 r. do zaspokojenia wierzytelności wynikającej z zawarcia umowy przewłaszczenia. Powódka jako podstawę prawną wskazała art. 417 kc i podniosła, że działanie Prokuratury Rejonowej w C. było niezgodne z prawem. Powołała się przy tym na brzmienie art. 227 kpk, który przewiduje, że zatrzymanie rzeczy powinno odbywać się bez wyrządzania niepotrzebnych szkód i dolegliwości. Powódka argumentowała przy tym, że Prokuratura ignorowała alarmujące pisma M. S. o konieczności wykorzystania akcji (...) P. W. – S. (...)A w celu wypłaty dywidendy. Postępowanie w sprawie sfalszowania akcji zostało umorzone przez Prokuraturę postanowieniem z dnia 30 września 2013 r. Dowody rzeczowe w postaci akcji nie zostały jednak zwrócone niezwłocznie po wydaniu postanowienia, a zatrzymane do jego uprawomocnienia. Postanowienie o umorzeniu zostało utrzymane w mocy postanowieniem Sądu Okręgowego w S. z dnia 10 stycznia 2014 r., a zwrot akcji nastąpił dopiero 4 marca 2014 r. M. S., który reprezentował zarówno powódkę jak i (...) S.A. pozostawał w przeświadczeniu, że Prokuratura dostrzeże iż M. S. potrzebuje zarządzać akcjami, w szczególności przez wypłatę dywidendy przed 31 sierpnia 2013 r. albo przed 31 grudnia 2014 r. W umowie wskazano wartość nieruchomości na łączną kwotę 5.227.000 zł stanowiącą sumę wartości poszczególnych działek. Rzeczywista wartość nieruchomości jest jednak zdaniem powódki znacznie wyższa i wynosi 37.423.000 zł. Umowa o generalne wykonawstwo ani umowa o przewłaszczenie nie dotyczyła, co oczywiste, Prokuratury, toteż należało pomniejszyć wysokość wyrządzonej szkody o kwotę określoną w umowie przewłaszczenia na zabezpieczenie i uznać różnicę tj. 32.196.000 zł za rzeczywistą szkodę wyrządzoną powodowej spółce.

Pozwany – Skarb Państwa Prokurator Okręgowy w S. reprezentowany przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa wniósł o oddalenie powództwa w całości. Wskazał także, że kwestionuje powództwo tak co do zasady jak i co do wysokości. Przyznał, że w dniu 18 kwietnia 2013 r. do Prokuratury Rejonowej w C. wpłynęło zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa sfalszowania akcji imiennych i na okaziciela. W związku z tym postanowieniami z dnia 19 kwietnia 2013 r. wszczęto śledztwo i zobowiązano notariusza J. F. do wydania kompletu akcji na okaziciela zdeponowanych u niego przed walnym zebraniem akcjonariuszy. M. S. w toku postępowania wskazywał, że istotnie doszło do sfalszowania akcji, lecz przez B. S.. W dniu 12 sierpnia 2013 r. zabezpieczono drugi komplet akcji spółki (...) – S. (...)A będących w posiadaniu B. S.. Postanowieniem z dnia 30 września 2013 r. umorzono śledztwo wobec braku znamion czynu zabronionego. Dnia 4 października 2013 r. Prokurator postanowił zwrócić zatrzymane podmiotom dokumenty po uprawomocnieniu się postanowienia o umorzeniu. Postanowienie o umorzeniu zostało zaskarżone przez (...) P. W. – S. (...)A, a postanowienie w sprawie dowodów rzeczowych – przez M. S.. Postanowienie w sprawie dowodów rzeczowych utrzymano w mocy postanowieniem z dnia 18 lutego 2014 r. W toku postępowania o podrobienie dokumentów akcji oświadczenia i zawiadomienia składali zarówno B. S. jak i M. S. starając się wykazać, że są posiadaczami dokumentów akcji (...) P. W. – S. (...)A, których dwa komplety występowały w obrocie oraz że akcje posiadane przez zainteresowanego nie są podrobione. Z tych przyczyn niezbędne było zabezpieczenie obu kompletów akcji. Postanowienie z dnia 19 kwietnia 2013 r. o zatrzymaniu dokumentów nie zostało zaskarżone przez powodową spółkę. Podejmowane w toku śledztwa działania Prokuratury Rejonowej w C. nie mogą być zdaniem pozwanego, przedmiotem samodzielnej oceny przez sąd cywilny, gdyż ocena prawidłowości działań organów ścigania nie leży w jego kognicji. Postanowienia o umorzeniu postępowania i o zwrocie dowodów rzeczowych zostały natomiast zaskarżone i utrzymane w mocy toteż podważanie tych rozstrzygnięć w postępowaniu odszkodowawczym

jest niedopuszczalne. Powodowa spółka w trakcie postępowania przygotowawczego nie prezentowała swojego stanowiska. Prokuratura Rejonowa w C. nie miała żadnej wiedzy dotyczącej utraconych działek, prowadzonej przez spółkę inwestycji budowlanej, zawarcia oraz treści umowy o przewłaszczenie na zabezpieczenie czy też wpływu zabezpieczenia akcji na realizację inwestycji przez spółkę. Pozwany podkreślił przy tym, że M. S. zawierając umowę z dnia 20 czerwca 2013 r. o przewłaszczeniu na zabezpieczenie miał pełną świadomość, że akcje akcji (...) P. W. – S. (...)A, z których rzekomo spodziewał się wypłaty dywidendy, zostały zabezpieczone w toku prowadzonego śledztwa. Powódka nie miała żadnej pewności, że akcje zostaną zwrócone w terminie przewidzianym na uregulowanie zobowiązań pieniężnych wynikających z umowy przewłaszczenia. Pozwany zauważył także, że umowa o generalne wykonawstwo przewidywała wynagrodzenie kontraktowe w wysokości 72.570.000 zł brutto. Powódka nie mogła więc oczekiwać, że wypłata zysku za rok 2012, który miał rzekomo wynieść 3.837.896,02 zł mogłaby doprowadzić do zwrotnego przeniesienia wartości gruntów w związku z koniecznością zapłaty 5.220.000 zł i ten sam zysk mógł stanowić źródło finansowania dalszego wynagrodzenia dla generalnego wykonawcy w kwocie 72.570.000 zł. W dalszej kolejności pozwany podniósł, że powodowa spółka zabezpieczyła jak twierdzi wierzytelności generalnego wykonawcy w kwocie 5.220.000 zł przeniesieniem własności nieruchomości o wartości 37.423.000 zł. Powódka nie wyjaśnia jednak dlaczego Skarb Państwa miałoby obciążać zawarcie tak niekorzystnej umowy, w sposób oczywisty zaburzającej symetryczność wzajemnych świadczeń. W okolicznościach niniejszej sprawy nie ma także żadnych podstaw do przyjęcia, jakoby walne zgromadzenie akcjonariuszy (...) P. W. – S. (...) miało podjąć uchwałę o wypłacie 100% zysku w postaci dywidendy, a tym bardziej że ten zysk mógł stanowić źródło finansowania powódki w zakresie realizacji zobowiązań z umowy o przewłaszczenie. Powódka nie wykazała także, by zgodnie z treścią art. 347 § 1 ksh (...) P. W. – S. (...)A posiadała zatwierdzone sprawozdanie finansowe za rok 2012 zbadane przez biegłego rewidenta, a także by ewentualny zysk został przeznaczony do wypłaty akcjonariuszom. Zgodnie z art. 347 § 2 ksh uprawnionymi do dywidendy za dany rok obrotowy są akcjonariusze, którym przysługiwały akcje w dniu podjęcia uchwały o podziale zysku. Powódka zaś w żaden sposób nie wykazała by nastąpiło podjęcie uchwały o podziale zysku przez (...) P. W. – S. (...). Pozwany podniósł także, że zgodnie z art. 395 § 1 ksh i art. 395 § 2 pkt 2 ksh uchwała w sprawie przeznaczenia zysku spółki powinna być podjęta na zwyczajnym zgromadzeniu wspólników, które powinno odbyć się w terminie sześciu miesięcy po upływie każdego roku obrotowego. Nie jest więc zrozumiałe w jaki sposób powódka postrzegala możliwość podjęcia uchwały o podziale zysku później niż 30 czerwca 2013 r., zawierając umowę przewłaszczenia 20 czerwca 2013 r. z terminem zwrotnego przeniesienia własności do 31 sierpnia 2013 r. Strona pozwana zakwestionowała także twierdzenie o wypracowaniu przez (...) P. W. – S. (...) zysku za rok 2012 i to w wysokości 3.837.896,02 zł wskazanego w opinii prywatnej. Opinia ta zawiera nieweryfikowalne założenia a dodatkowo została sporządzona z pominięciem rzeczywistych wyników finansowych spółki. Nie można przy tym stawiać znaku równości między wartością akcji a wysokością potencjalnego zysku osiągniętego za konkretny rok obrotowy. Poza tym – nawet ta prywatna opinia nie przewiduje wypłaty akcjonariuszom zysku za rok 2012, a zwiększenie kapitału zapasowego. Bardzo istotną kwestią jest także pomijany przez powódkę fakt, że powódka nie była akcjonariuszem (...) P. W. – S. (...). Podzielony zysk przypadłby tym samym osobie trzeciej w stosunku do strony umowy przewłaszczenia. Nawet więc gdyby (...) P. W. – S. (...) wypłaciła zysk (...) S.A., to uzyskana w ten sposób kwota nie mogłaby stanowić źródła finansowania umowy przewłaszczenia. Brak byłoby bowiem jakiegokolwiek podstawy prawnej do nieodpłatnego spełniania zobowiązań powódki przez (...) S.A. Nie jest taką podstawą fakt, że członkiem zarządu (...) S.A. jest M. S.. Dodatkowo pozwany zakwestionował opinię prywatną zawierającą wycenę działek. Opinia ta nie została nawet podpisana, jest nieaktualna, sporządzona w oparciu o nieweryfikowalne założenia oraz przy przyjęciu, że na spornym gruncie powstanie inwestycja, która nie została zrealizowana. Numery działek gruntu w pozwie nie pokrywają się przy tym w części z numerami ujętymi w opinii, a te – w umowie przewłaszczenia. W konkluzji pozwany wskazuje, że powódka nie wykazała zaistnienia żadnej z przesłanek odpowiedzialności Skarbu Państwa wynikającej z powołanego art. 417 kc. Spółka nie wykazała bowiem ani nawet nie uprawdopodobniła domniemanej szkody, jej wysokości i związku przyczynowo – skutkowego. Żadnemu z działań Prokuratora nie sposób też przypisać cech bezprawności, nie przedstawiono żadnego prejudykatu wskazującego na oczywistą, kwalifikowaną wadliwość któregokolwiek z orzeczeń.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Dnia 5 listopada 2012 r. (...) z siedzibą w C. jako inwestor i (...) sp. z o. o. jako generalny wykonawca zawarły umowę o generalne wykonawstwo inwestycji w postaci budowy M. V. w C.. Inwestycja miała powstać na nieruchomości położonej w C. przy ulicy (...) składającej się z działek gruntu o numerach (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...) o łącznej powierzchni 12.180 m². Wynagrodzenie za realizację tej inwestycji zostało przewidziane w wysokości 72.570.000 zł brutto (z VAT).

(dowód: umowa z dnia 5 listopada 2012 r. – 38-54)

W dniach 31 stycznia 2013 r., 14 marca 2013 r. i 11 kwietnia 2013 r. strony umowy podpisały aneksy zwiększające zadłużenie V. S.(...)A z siedzibą w C..

(bezsporne – vide pozew)

Postanowieniem z dnia 19 kwietnia 2013 r. Prokurator Prokuratury Rejonowej w C. zobowiązał notariusza w C. do wydania kompletu akcji na okaziciela spółki (...) – S.(...)A zdeponowanych przed walnym zebraniem akcjonariuszy zaplanowanym na 22 kwietnia 2013 r. Postanowienie wydano w związku z toczącym się postępowaniem w sprawie podrobienia akcji imiennych i na okaziciela spółki (...) – S.(...)A. Postanowienie nie zostało zaskarżone.

(bezsporne, nadto: postanowienie z dnia 19 kwietnia 2013 r. – k. 77)

Dnia 20 czerwca 2013 r. V. S.(...)A z siedzibą w C. zawarła z (...) sp. z o. o. umowę przewłaszczenia na zabezpieczenie należących do V. S.(...)A z siedzibą w C. nieruchomości w postaci: prawa użytkowania wieczystego gruntu stanowiącego działkę nr (...), udział $\frac{3}{4}$ w prawie użytkowania wieczystego gruntu stanowiącego działkę nr (...), prawo użytkowania wieczystego gruntu stanowiącego działkę (...), prawo użytkowania wieczystego gruntu stanowiącego działkę (...), prawo użytkowania wieczystego gruntu stanowiącego działkę (...) o łącznej powierzchni 12.514 m². Przewłaszczenie zabezpieczało wierzytelności (...) sp. z o. o. wobec V. S.(...)A z siedzibą w C. w wysokości 5.227.000 zł. Strony umowy ustaliły wartość przewłaszczanych nieruchomości na 5.227.000 zł z czego działki nr (...) – na 183.700 zł, $\frac{3}{4}$ działki (...) – na 618.600 zł, (...) – na 170.000 zł, (...) – na 1.205.000 zł, (...) – na 1.797.000 zł, (...) – na 1.252.700 zł. Nabywca zobowiązany był do zwrotnego przeniesienia praw do nieruchomości jeżeli V. S.(...)A do dnia 31 sierpnia 2013 r. zaspokoi w całości zabezpieczone wierzytelności. Do dnia 31 grudnia 2013 r. V. S.(...)A przysługiwało natomiast prawo wskazania osoby trzeciej, chcącej nabyć przewłaszczone nieruchomości, które mogło być zrealizowane przez złożenie oświadczenia wraz z prawnie wiążącą ofertą osoby trzeciej. W terminie 30 dni od dnia złożenia oferty na rachunek bankowy (...) sp. z o. o. musiała też być wpłacona kwota, której wysokość netto nie będzie niższa niż wartość zabezpieczonych wierzytelności.

(dowód: umowa przewłaszczenia na zabezpieczenie – k. 116 – 132)

Zmianą dokonaną 18 lipca 2013 r. spółka (...) stała się (...) sp. z o. o.(...)A.

(bezsporne, nadto treść wpisów w dziale 1 KRS (...))

Dnia 30 września 2013 r. wydane zostało postanowienie o umorzeniu śledztwa w sprawie podrobienia przez M. S. akcji imiennych i na okaziciela spółki (...) – S.(...)A. Postanowienie zostało zaskarżone i w konsekwencji utrzymane w mocy postanowieniem Sądu Okręgowego w S. z dnia 10 stycznia 2014 r.

(bezsporne, nadto: postanowienie z dnia 30 września 2013 r. – k. 245 – 251, postanowienie z dnia 10 stycznia 2014 r. – k. 267-273)

Postanowieniem z dnia 4 października 2013 r. Prokurator Prokuratury Rejonowej w C. zdecydował o zwróceniu posiadaczowi – M. S. akcje spółki (...) – S.(...)A po uprawomocnieniu się postanowienia o umorzeniu śledztwa. W wyniku zaskarżenia postanowienia Sąd Rejonowy w C. postanowieniem z dnia 18 lutego 2014 r. utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie.

(bezsporne, nadto: postanowienie z dnia 4 października 2013 r. – k. 252 – 253, postanowienie z dnia 18 lutego 2014 r. k. 274 – 275)

W toku śledztwa M. S. składał pisma do Prokuratury Rejonowej w C. jako członek zarządu spółki (...) S. A. – wyłącznego akcjonariusza spółki (...) – S.(...)A, w których wnosił o uchylenie postanowienia o zajęciu akcji oraz o zajęcie akcji znajdujących się w posiadaniu B. S.. Wskazywał przy tym, że celem jego jest odbycie Zgromadzenia Akcjonariuszy i powołanie pełnomocnika spółki, który mógłby wystąpić o odszkodowanie wobec B. S.. Nigdy nie informował o chęci podjęcia działań w celu wypłaty dywidendy spółce (...) S. A. ani nie występował jako prezes zarządu V. sp. zo. o. (...).

(dowód – pisma M. S. i pełnomocnika (...) S. A. - k. 259-260, 296-304, 313)

Dnia 31 grudnia 2013 r. M. S. jako prezes zarządu V. sp z o. o. (...) złożył (...) Budowlanej (...) sp z o. o. oświadczenie że zaspokojenie zabezpieczonych wierzytelności nastąpi poprzez sprzedaż przewłaszczonych nieruchomości osobie trzeciej, wskazanej przez V. sp z o. o. (...).

(dowód: oświadczenie z dnia 31 grudnia 2013 r. – k. 160)

M. S. jest prezesem zarządu (...) sp. z o. o. Jedynym udziałowcem tej spółki jest (...) S. A. M. S. jest również prezesem zarządu spółki (...) S. A. Spółka (...) sp. z o. o. jest komplementariuszem (...) sp. z o. o. SKA uprawnionym do reprezentacji jednoosobowo, bez ograniczeń. Jedynym komplementariuszem (...)P. W. – S. SKA jest B. S.. Jest też upoważniona do samodzielnej reprezentacji spółki.

(dowód: treść KRS spółek (...) S. A., (...) sp. z o. o., (...) sp. z o. o. SKA, (...)P. W. – S. SKA)

Sąd zważył co następuje:

Powództwo nie jest zasadne.

Powódka jako podstawę swojego żądania odszkodowawczego wskazywała sytuację, w której prowadząca śledztwo Prokuratura zatrzymała i nie wydała spółce (...) S. A. przed 31 sierpnia 2013 r. akcji spółki (...) – S. SKA. Jako podstawę prawną powódka wskazała art. 417 kc.

Powołany przepis stanowi, że za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa (...).

Jednocześnie art. 417¹ § 2 i 3 kc precyzuje, że jeżeli szkoda została wyrządzona przez wydanie prawomocnego orzeczenia (...)jej naprawienia można żądać po stwierdzeniu we właściwym postępowaniu ich niezgodności z prawem, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej. Jeżeli szkoda została wyrządzona przez niewydanie orzeczenia (...) gdy obowiązek ich wydania przewiduje przepis prawa, jej naprawienia można żądać po stwierdzeniu we właściwym postępowaniu niezgodności z prawem niewydania orzeczenia (...) chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej.

Na wstępie należy zauważyć, że powoływane w pozwie obie sytuacje powodujące zdaniem powódki szkodę tj. zatrzymanie akcji (wydanie postanowienia o zatrzymaniu akcji) jak i niezwrócenie ich przed 31 sierpnia 2013 r. (niewydanie orzeczenia o zwrocie akcji akcjonariuszowi) wymagają zgodnie z zacytowanym art. 417¹ § 2 i 3 kc stwierdzenia we właściwym postępowaniu ich niezgodności z prawem. Takim stwierdzeniem powódka nie dysponuje. Brak orzeczenia o niezgodności z prawem jako prejudykatu uniemożliwia uwzględnienie roszczeń odszkodowawczych. Nawet jednak gdyby uznać, że uzyskanie prejudykatu w wymienionej sprawie nie było możliwe – brak jest podstaw do stwierdzenia bezprawności działania Prokuratora. Nie ulega bowiem wątpliwości, że w sytuacji gdy toczyło się śledztwo w sprawie podrobienia dokumentów akcji zatrzymanie tych dokumentów do czasu zakończenia sprawy było niezbędne. W toku całego postępowania M. S. działający jako członek zarządu spółki (...) S. A. domagał się co prawda wydania akcji w celu przeprowadzenia Zgromadzenia Akcjonariuszy, lecz jako jego cel

wskazywał powołanie pełnomocnika spółki, który mógłby wytoczyć powództwo przeciwko komplementariuszowi. Brak możliwości ustanowienia takiego pełnomocnika w żaden sposób nie groził powstaniem szkody po stronie powódki.

W dalszej kolejności należy wskazać, że w opisywanej sytuacji nie zostały spełnione również pozostałe przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej. Z całą pewnością bowiem z pozwu, a tym bardziej z przedstawionych dowodów, nie wynika także szkoda ani związek przyczynowy pomiędzy zatrzymaniem akcji a szkodą.

Opisywana przez powódkę szkoda w wysokości 32.196.000 zł w żaden sposób nie wynika ze złożonych przez powódkę dokumentów. Wartość przewłaszczonej działki, co wynika wprost z § 8.2 umowy przewłaszczenia, wynosiła bowiem łącznie 5.277.000 zł. Taką wartość strony zgodnie wskazały w dniu 20 czerwca 2013 r. Pozostaje to w zgodzie z logicznym założeniem, że przewłaszczane na zabezpieczenie nieruchomości mają chociażby w przybliżeniu taką wartość jak zabezpieczana wierzytelność. Gdyby wartość nieruchomości była wielokrotnie wyższa wystarczyłoby przewłaszczenie części działki. Gdyby natomiast istotnie naciski kontrahenta spowodowały zabezpieczenie wierzytelności całością posiadanych nieruchomości, nie nie stałoby na przeszkodzie, by do umowy wpisane zostały realne wartości działek. Innymi słowy – kwestionowanie własnych oświadczeń w zakresie wartości działek, złożonych przed notariuszem nie może być uznane za wiarygodne.

Skoro zaś – jak wynika z aktu notarialnego wartość działek równa była wartości wierzytelności nabywcy, to utrata ich własności w zamian za pokrycie zadłużenia nie spowodowała w majątku powodowej spółki żadnej szkody. Kosztem utraty aktywów powódka obniżyła bowiem pasywa.

Zupełnie niezrozumiałe jest także wskazywanie przez powódkę w pozwie jako szkody utraty działek o nr (...) o łącznej powierzchni 12.180 m podczas gdy przedmiotem przewłaszczenia były działki nr (...) o łącznej powierzchni 12.514 m². Jak wynika chociażby z zestawienia powierzchni – różnica nie może wynikać wyłącznie ze zmiany numeracji. Z samej treści umowy przewłaszczenia wynika, że działka (...) uległa podziałowi na działkę (...), z czego działka (...) stała się własnością Powiatu (...). Podobnie działka (...) uległa podziałowi na działki (...), z czego działki (...) stały się własnością Powiatu (...). Ponadto na własność powiatu przeszła także działka (...). Kolejną działką, której przed zawarciem umowy przewłaszczenia właścicielem stał się powiat była działka (...) powstała w wyniku podziału działki (...) na (...) i (...). Jak wynika z powyższego – występuje znaczna i niewyjaśniona przez powódkę rozbieżność pomiędzy działkami za które powódka domaga się odszkodowania, a działkami będącymi przedmiotem umowy przewłaszczenia.

Podkreślić należy w tym miejscu, że pomimo wyartykułowania tych różnic w odpowiedzi na pozew powódka nie wyjaśniła ich do dnia rozprawy, a nawet nie była w stanie stwierdzić skąd te różnice się wzięły. Nieuzasadnione było wobec tego określanie powódcie kolejnego terminu na złożenie w tym zakresie dowodów, jako że termin do złożenia takich wniosków w ustosunkowaniu się do odpowiedzi na pozew upłynął z dniem 4 stycznia 2017 r.

Najwięcej jednak sprzeczności zawiera określenie przez powódkę związku przyczynowego pomiędzy zatrzymaniem akcji spółki (...) – S. SKA a powstałą, rzekomą szkodą. Podkreślić bowiem należy, że poza osobą M. S., pełniącego funkcję Prezesa Zarządu spółki (...) S. A. i spółki (...) sp z o. o. będącej komplementariuszem powódki nie istnieje żadna zależność tych podmiotów od siebie. Zakładając nawet, że istotnie (...) S. A. jest jedynym akcjonariuszem (...)P. W. – S. SKA, to jednak w stosunku do (...) sp. z o. o. SKA podmiot ten jest osobą trzecią. Nie jest bowiem jej akcjonariuszem ani komplementariuszem. Cała konstrukcja szkody opiera się na twierdzeniu M. S., że gdyby (...) S. A. była w posiadaniu akcji, mogłaby zdecydować o wypłacie dywidendy i dywidendę tę przekazałaby powódcie na pokrycie zobowiązań wobec (...) Budowlanej (...) sp z o. o. Tytuł prawny i możliwość takiego przesunięcia środków muszą jednak budzić wątpliwości.

Nie został także wyjaśniony przez powódkę motyw zawarcia umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie dnia 20 czerwca 2013 r. w sytuacji gdy akcje pozostawały w dyspozycji Prokuratury. „Głębokie przeświadczenie” M. S. o zwrocie akcji przed 31 sierpnia 2013 r. nie było przy tym oparte o żadne realne przesłanki, a nawet doświadczenie życiowe. Zawarcie umowy nie zostało poprzedzone żadną próbą uzyskania informacji o przewidywanym czasie

zakończenia postępowania, choćby nawet nieudaną. Co więcej – w żadnym czasie ani bezpośrednio przed zawarciem umowy ani po tym dniu M. S. nie monitował o zwrot akcji w celu wypłaty dywidendy. Nie informował także Prokuratury o możliwości powstania szkody w majątku powódki. Twierdzenia o zawieraniu umowy o wielomilionowej wartości wyłącznie w oparciu o niczym nie potwierdzone wewnętrzne przeświadczenia są w wysokim stopniu niewiarygodne, a w najlepszym razie świadczą o daleko posuniętej lekkomyślności.

Kolejny argument, który nie pozwala powiązać rzekomej szkody z działaniem lub zaniechaniem Prokuratury to wysokość wiarytelności zabezpieczonej umową przewłaszczenia. Skoro bowiem do zwrotnego przeniesienia użytkowania wieczystego działek niezbędna była wpłata do dnia 31 sierpnia 2013 r. kwoty 5.277.000 zł, a domniemana dywidenda miała wynieść co najwyżej 3.837.896,02 zł to niezależnie od posiadania akcji i uzyskania tej kwoty od (...) S. A. powódka nie spełniłaby warunku wykupu. Wyraźnie bowiem powódka zaznaczyła, że poza spodziewaną dywidendą nie dysponowała żadnymi środkami na spłatę zadłużenia wobec (...) Budowlanej (...) sp z o. o.

Z uwagi na powyższe zbędne było przeprowadzanie postępowania dowodowego w pozostałym zakresie. Sąd oddalił wnioski dowodowe stron, których przeprowadzenie nie mogło mieć wpływu na wynik postępowania.

Konkludując – brak jest jakichkolwiek podstaw do uznania w niniejszej sprawie odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa. Nie zaistniały bowiem żadne przesłanki których kumulatywne wystąpienie mogłoby skutkować zasądzeniem odszkodowania.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 417 kc a contrario, należało orzec jak w pkt 1 sentencji.

O kosztach orzeczono jak w pkt 2 sentencji na podstawie art. 98 kpc mając na względzie zasadę odpowiedzialności za wynik procesu. Na zasądzone koszty złożyło się wynagrodzenie radcy Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa w stawce minimalnej tj 14.400 zł.

Na oryginale właściwy podpis.